

Utskottet för omsorg

Ledamot som är förhindrad deltaga i
sammanträde inkallar vederbörande
ersättare att tjänstgöra.

Ärenden

Plats och tid Kommunhuset, Henån, s-rum Hälsön 2017-09-12 08:00

Ledamöter:

Bertil Olsson (S)
Maria Sörkvist (C)
Anders Tenghede (V)
Ulf Sjölander (L)
Lisbeth Arff (M)

Ersättare:

Eva Skoglund (S)
Ulla Kedbäck (MP)
Mats Överfjord (M)

Övriga

Maria Guzman, 1:e socialsekreterare
Magnus Hultin, vik. verksamhetschef IFO
Ann-Christine Westberg, MAS/verksamhetschef VoO
Marina Hasselgren, verksamhetschef VoO
Ralja Angelis, verksamhetschef SoO
Anna Torstensson, biträdande förvaltningsområdeschef
Ingvar Olsson, ekonom
Lisbeth Tilly, förvaltningsområdeschef
Carin Persdotter, nämndsekreterare

Utses att justera

Justeringens
plats och tid

Utskottet för omsorg

Ärende	Dnr	Föredragande
1. Personärenden 2017 Utskottet för omsorg - Förvaltningsområde omsorg	KS/2017:2	08:00 – 09:00
2. Verksamhetsuppföljning 2017 Utskottet för omsorg - Förvaltningsområde omsorg	KS/2017:3	09:45
3. Kvartal 2 2017 - Redovisning av statistikrapport om gynnande beslut som inte har verkställts enligt SoL och LSS enligt rapporteringsskyldighet till Inspektionen för vård och omsorg (16 kap. 6 f SoL och 28 f-g § LSS)	KS/2017:13	10:00
4. Budget - Förvaltningsområde omsorg	KS/2017:8	10:05
5. Förändring/avveckling av verksamhet Daglig sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder	KS/2017:1077	10:45
6. Förändring/avveckling av anhörigstöd	KS/2017:1077	
7. Förändring/avveckling av dagverksamhet för personer med demenssjukdom	KS/2017:1077	
8. Förändring/avveckling av verksamhet på korttidsboendet	KS/2017:1077	
9. Avveckling av Ågårdens demensboende	KS/2017:1077	

ORUST KOMMUN

Bertil Olsson
Ordförande

Carin Persdotter
Sekreterare

Utskottet för omsorg

Personärenden 2017 Utskottet för omsorg - Förvaltningsområde omsorg
Dnr KS/2017:2

Ärenden och beslut enligt särskilt protokoll med paragrafer

Utskottet för omsorg

Verksamhetsuppföljning 2017 Utskottet för omsorg - Förvaltningsområde omsorg

Dnr KS/2017:3

Övergripande

Intern utbildningsdag för utskottet

Vård och omsorg

Stöd och omsorg

Studiebesök för utskottet

Individ- och familjeomsorgen

Utskottet för omsorg

Kvartal 2 2017 - Redovisning av statistikrapport om gynnande beslut som inte har verkställts enligt SoL och LSS enligt rapporteringsskyldighet till Inspektionen för vård och omsorg (16 kap. 6 f SoL och 28 f-g § LSS)

Dnr KS/2017:13

Orust kommun skall, enligt Sveriges Kommuner och Landstings cirkulär 2006:35, till Socialstyrelsen och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen och beslut enligt 9 § LSS (lagändring 2008) en gång per kvartal som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, beslut som har verkställts efter tre månader eller där det har skett avbrott i verkställigheten på nytt inom tre månader från dagen från avbrottet.

Kommunstyrelsen skall lämna en statistikrapport med avidentifierade uppgifter till Kommunfullmäktige.

Rapportering kvartal 2 2017 SoL och LSS

Verksamhetsområde	Antal beslut ej verkställda inom 3 mån.	Beslut verkställt efter 3 mån.
Individ- och familjeomsorgen	6	1
Vård och omsorg	5*	1
Stöd och omsorg (LSS)	2	0

* OBS 1 ansökan är återtagen

Kvartalsrapporten har skickats till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och kommunens revisor 30 augusti 2017.

Kommunstyrelsen beslutade 2012-12-13 § 196 att vid varje kvartalsredovisning få en muntlig lägesrapport av förvaltningsområdeschefen om statistikrapporten för att få kännedom om Förvaltningsområde omsorgs verksamhetsområden.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse med bilagor 2017-08-30

Förslag till beslut

Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna statistikrapport kvartal 2 2017 för ej verkställda gynnande beslut och tidigare rapporterade beslut som inte har verkställts under kvartal 1 2017 enligt SoL och LSS enligt rapporteringsskyldighet till Inspektionen för vård och omsorg IVO (16 kap. 6 f § SoL och 28 f-g LSS).

Utskottet för omsorg

Budget - Förvaltningsområde omsorg
Dnr KS/2017:8

Underlag läggs på bordet.

Utskottet för omsorg

Förändring/avveckling av verksamhet Daglig sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder

Dnr KS/2017:1077

Verksamheten Daglig sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar startade i samband med att kommunerna fick ett ökat ansvar för psykiatri genom psykiatrireformen. Psykiatrireformen beslutades 1994 och genomfördes 1995. Den föregicks av psykiatriutredning (SOU 1992:73) som visade att personer med psykisk ohälsa hade mycket dålig samverkan med övriga samhället i jämförelser med andra svaga grupper.

På uppdrag av Kommunstyrelsen har en genomlysning av förvaltningsområdets kostnader genomförts av ett extern konsultföretaget. Orsaken till genomlysningen var det stora underskottet som förvaltningsområdet gjorde 2016. Resultatet av genomlysningen var att förvaltningsområdets kostnader i förhållande till andra jämförbara kommuner är betydligt dyrare. Utifrån genomlysningen har förvaltningen tagit fram en handlingsplan för att minska kostnaderna i förhållande till andra kommuner. Handlingsplanen beslutades av Kommunstyrelsens 2017-06-21 dnr KS/2017:1077.

Verksamheten Daglig sysselsättning vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning vars syfte är att erbjuda meningsfull sysselsättning och social samvaro för målgruppen. Insatsen är inte biståndsbedömd och har två helårsarbetare och en budget om 880 000 kronor per år exklusive lokalhyra.

Socialtjänstlagen (SoL) 5 kapitlet 7 § som har följande lydelse, Socialnämnden skall verka för att människor som av fysiska, psykiska eller av andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och leva som andra. Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som anges i första stycket behöver ett sådant boende.

Det bör särskilt noteras att psykiska skäl anges i paragrafen. Därmed betonas socialtjänstens ansvar för människor ansvar för människor med psykiska funktionsnedsättningar vad gäller service, boende och meningsfull sysselsättning. Det framgår dock inte hur och under vilka former som en meningsfull sysselsättning ska bedrivas. Daglig sysselsättning bör utvecklas till ett mer strukturerat innehåll där målet bör vara att den enskilde ges möjlighet till arbete eller arbetslikande former alternativt studier.

Utskottet för omsorg

De brukare som har stöd av hemtjänsten i form av matdistributionen, tvätt av kläder samt socialt stöd bör motiveras att vända sig till daglig sysselsättning för att få dessa behov tillgodosedda. Detta skulle bidra till att bryta social isolering en ökad självständighet och därmed mindre behov av stödinsatser.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse 2017-08-28

Förslag till beslut
Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att daglig sysselsättning kvarstår med oförminskad personalbudget

att förvaltningsområdet får i uppdrag att förändra innehållet i daglig sysselsättning till mer ett strukturerat innehåll där målet bör vara att den enskilde ges möjlighet till arbete eller arbetsliknande former alternativt studier.

Utskottet för omsorg

Förändring/avveckling av anhörigstöd

Dnr KS/2017:1077

Anhörigkonsulent har funnits inom förvaltningsområde omsorg sedan 2001. Tjänstgöringsgraden är 75 %. Anhörigkonsulentens uppdrag omfattar alla verksamheter inom Förvaltningsområde Omsorg, Vård och Omsorg, Stöd och Omsorg samt Individ och familjeomsorg. Anhörigkonsulenten är organiserad under verksamhetschef för Vård och Omsorg.

Förvaltningsområde omsorgs kostnader är överlag höga i förhållande till andra jämförbara kommuner. En handlingsplan för att minska kostnaderna har beslutats av kommunstyrelsen 2017-06-21, dnr KS/2017:1 077. Anhörigkonsulent är en av de icke lagstadgade verksamheterna som finns med i handlingsplanen.

Enligt 5 kap. 10 § socialtjänstlagen skall socialnämnden erbjuda stöd för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. I kommunens ansvar ingår att upprätta planer för hur bestämmelsen ska tillämpas i socialtjänsten, att informera kommuninvånarna om möjligheten att få stöd om man vårdar en närstående, att avsätta pengar för anhörigstöd samt att följa upp arbetet.

Socialstyrelsens publicerade 2013 Stöd till anhöriga – vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap. 10§ socialtjänstlagen med syfte att bestämmelsen skulle få genomslagskraft, bli känd och tillämpas samt att alla anhöriga som har behov av stöd skall erhålla det. Denna vägledning har uppdaterats 2016 med anledning av ett utvecklingsarbete kring Individens behov i centrum, IBIC.

Anhörigkonsulentens uppdrag inom Förvaltningsområde omsorg är att:

- Vara sakkunnig i anhörigfrågor.
- Ansvara för omvärldsbevakning och följer nationell kunskap och praxis i anhörigfrågor.
- Vara en resurs i anhörigfrågor såväl inom förvaltningen som externt ute i samhället.
- Arbeta med att utveckla anhörigstödet och medverkar som resurs vid utvecklingsarbeten för anhöriga.
- Samarbeta med övrig personal inom förvaltningsområde omsorg i frågor som rör anhörigstöd.
- Samarbeta med frivilligorganisationer i frågor som rör anhörigstöd
- Leda grupper med anhöriga t.ex. inom områdena demens, stroke, afasi m.m.
- Årligen, i en verksamhetsberättelse, sammanfatta aktiviteter som utförts avseende anhörigstöd.

Utskottet för omsorg

Förvaltningsområde omsorg bedömer att en förändring eller avveckling av anhängkonsulentens uppdrag avsevärt skulle minska förutsättningarna för att kunna leva upp till Socialstyrelsens krav på att erbjuda stöd till anhöriga. En avveckling av anhängkonsulentens uppdrag skulle också kunna bidra till ett ökat behov av platser på särskilda boende och ökade hemtjänstinsatser då anhöriga, utan anhörigstöd, inte skulle orka med att bidra till vård och omsorg i det egna hemmet.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse 2017-08-28

Förslag till beslut
Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att behålla anhängkonsulentens uppdrag i sin nuvarande form.

Utskottet för omsorg

Förändring/avveckling av dagverksamhet för personer med demenssjukdom

Dnr KS/2017:1077

Den svenska vården av personer med demenssjukdom har av tradition dominerats av institutionsvård men under 1990-talet skedde stora förändringar av äldreomsorgsstrukturen. Det resulterade bland annat i en utbyggnad av dagverksamheter och i slutet av 1990-talet var dagvård eller dagvård i kombination med hemtjänstinsatser den vanligaste formen för demensvård.

Dagverksamhet för dementa har funnits på Orust sedan 1987 då den första dagverksamheten startades i Henån. 1995 startade dagverksamheter i Ellös och Svanesund. 2006 lades verksamheten i Svanesund ner. Dagverksamhet för dementa är en biståndsbedömd insats.

Förvaltningsområde omsorgs kostnader är överlag höga i förhållande till andra jämförbara kommuner. En handlingsplan för att minska kostnaderna har beslutats av kommunstyrelsen 2017-06-21, dnr KS/2017:1077. Dagverksamheten för dementa är en av de icke lagstadgade verksamheterna i handlingsplanen.

Enligt socialstyrelsens rekommendationer i remissversionen av de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom som utkom hösten 2016 ”bör socialtjänsten erbjuda anpassad dagverksamhet till personer med mild till måttlig demenssjukdom respektive till yngre personer (under 65 år) med demenssjukdom. Avgörande för rekommendationen är att åtgärderna skall bidra till förbättrad livskvalitet, förbättrad funktionsnivå och förmåga samt minskad vårdkonsumtion jämfört med de som inte har fått åtgärden. Det vetenskapliga underlaget för åtgärderna är otillräckligt, men har stöd i beprövad erfarenhet enligt ett systematiskt konsensusförfarande”

Dagverksamhet för personer med demenssjukdom finns idag på Kaprifolgården, Henån och på Strandgården, Ellös. Totalt arbetar 4,25 årsarbetare på dagverksamheterna och personalen alternerar mellan verksamheterna. Dagverksamheten på Henån kan ta emot 8 personer per dag och på Ellös kan man ta emot 6 personer per dag. De senaste två åren har dagverksamheterna inte haft full beläggning. Enhetschefens uppfattning är att personerna när de har beviljats beslut för dagverksamhet ofta har kommit långt i sin demensutveckling.

Förvaltningsområde omsorg bedömer att dagverksamhet för dementa är en viktig del av det som kommunen bör kunna erbjuda personer med demenssjukdom av mild till måttlig karaktär. En väl fungerande dagverksamhet kan bidra till att demenssjuka personer får en bättre livskvalitet och behov av särskilt boende med inriktning mot demens kan fördröjas.

Utskottet för omsorg

Förvaltningsområde omsorg bedömer att en avveckling av dagverksamhet för dementa skulle bidra till en kostnadsökning eftersom behov av platser på särskilt boende med inriktning mot demens i så fall troligtvis skulle öka. För att dagverksamhet för dementa skall kunna erbjudas de personer med mild till måttlig demenssjukdom bör samverkan internt och externt med andra vårdgivare utvecklas.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse 2017-08-28

Förslag till beslut
Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att dagverksamheten för dementa kvarstår i sin nuvarande form

att uppdra åt Förvaltningsområde omsorg att utveckla samverkan internt och externt samt arbeta förebyggande för att tidigt identifiera de personer med demenssjukdom av mild till måttlig karaktär. Detta för att kunna erbjuda dessa dagverksamhet och därmed förlänga tiden till att behov av särskilt boende med inriktning mot demens uppstår och för att utnyttja de resurser som finns idag på ett optimalt sätt.

Utskottet för omsorg

Förändring/avveckling av verksamhet på korttidsboendet

Dnr KS/2017:1077

Korttidsboende är en kommunal insats som ska tillgodose tillfälliga vård- och omsorgsbehov hos äldre personer. Sedan Ädelreformen genomfördes 1992 har korttidsboende varit en biståndsbedömd insats som äldre personer med behov av vård och omsorg kan ansöka om hos socialtjänsten. I regeringens proposition inför reformen (prop.1990/91:14 s.54) framhölls att kommunerna ska ges ansvaret för såväl permanent boende som tillfälligt stöd i en särskild boendeform. Det tillfälliga stödet, korttidsboende, skulle ha resurser för att ge växelvård, avlastning för närstående och rehabilitering. Varken skyldigheterna eller ansvaret gällande korttidsboende har förändrats sedan Ädelreformen.

Enligt kap. 5 § 6 i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, ska kommunerna planera sina insatser för äldre. I planeringen ska kommunerna samverka med landstinget samt andra samhällsorgan och andra organisationer. (Åtgärdsförslag för att utveckla vården och omsorgen om de mest sjuka äldre. Primärvård och korttidsboende, vad behöver förändras, socialstyrelsen 2015). Korttidsboendet enligt SoL har funnits på Orust sedan 1990-talet. Insatser på korttidsboendet har under hela tiden präglats av hög kvalitet och effektivitet.

Förvaltningsområde omsorgs kostnader är överlag höga i förhållande till andra jämförbara kommuner. En handlingsplan för att minska kostnaderna har beslutats av kommunstyrelsen 2017-06-21, dnr KS/2017:1077. Korttidsboende enligt SoL är en av de icke lagstadgade verksamheterna som finns med i handlingsplanen.

Korttidsboendet kan erbjuda växelvård, avlastning, rehabilitering ofta efter sjukhusvistelse och vård i livets slutskede. Personer kan få beslut på korttidsvistelse i avvaktan på särskilt boende när dennes behov inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet och plats på särskilt boende inte omedelbart finns att tillgå.

På korttidsboendet finns det idag 19 platser. Personaltätheten är 0,70 årsarbetare per plats exklusive natt. Den höga personaltätheten krävs eftersom de personer som har beviljats beslut om korttidsvistelse ofta, åtminstone initialt, har stora vård- och omsorgsbehov. De korta vårdtiderna inom slutenvården är en stor bidragande orsak till detta. Den nya lagen ”Samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård” som förväntas träda i kraft i januari 2018 bedöms kunna öka kraven på kommunen att kunna ta hem utskrivningsklara patienter i ännu snabbare takt än idag. För att kunna öka tillgången på korttidsplatser pågår en översyn av besluten gällande korttidsvistelse. Idag beviljas korttidsvistelse för tre veckor.

Förvaltningsområde omsorg utreder för närvarande möjligheterna att minska beslutstiden för korttidsvistelse till en vecka. Detta skulle kunna medföra en snabbare genomströmning av personer med beslut på korttidsvistelse och en minskning av kostnaderna för personer som blir kvar inom slutenvården efter att ha bedömts vara utskrivningsklara.

Utskottet för omsorg

Förvaltningsområde omsorg utgår i sin bedömning från Socialstyrelsens rekommendationer. (Åtgärdsförslag för att utveckla vården och omsorgen om de mest sjuka äldre. Primärvård och korttidsboende-vad behöver förändras, socialstyrelsen 2015).

”Kommunerna bör överväga att i ökad utsträckning planera och säkerställa sin tillgång till insatsen korttidsboende och andra vård- och omsorgsformer med liknande syften mot bakgrund av:

- den demografiska utvecklingen med fler äldre
- ett ökat behov av rehabilitering hos fler äldre
- färre antal slutenvårdsplatser
- att vården flyttat hem
- allt fler anhörigvårdare och därmed ett ökat behov av växelvård.”

Förvaltningsområde omsorg bedömer att en avveckling eller minskning av antalet plaster i kommunens korttidsboende enligt SoL skulle bidra till ökade kostnader i form av ”betal dagar” inom slutenvården. En nedläggning eller minskning av antalet platser på korttidsboendet skulle också kunna bidra till ett ökat behov av särskilda boendeplatser eftersom kommunens förmåga att erbjuda rehabilitering drastiskt skulle minska. Att inte kunna erbjuda växelvård eller avlastning skulle också bidra till ett ökat behov av särskilda boenden då anhöriga och närstående inte skulle orka bidra med insatser i samma utsträckning som nu.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse 2017-08-28

Förslag till beslut
Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att behålla korttidsboendet enligt socialtjänstlagen i sin nuvarande form och kontinuerligt utvärdera behov av korttidsvistelse.

Utskottet för omsorg

Avveckling av Ågårdens demensboende

Dnr KS/2017:1077

I samband med att fastigheten Ågården (demensboende) var till salu 2010 fick Sociala omsorgsförvaltningen en förfrågan från Kommunstyrelseförvaltningens tekniska enhet om förvaltningen hade ett fortsatt intresse av att bedriva verksamhet i Ågårdens fastighet.

Då fastighetens planlösning inte var optimal för ett särskilt boende och heller inte uppfyllde kraven på en fullvärdig boendestandard gav Sociala omsorgsnämnden i uppdrag till Kommunstyrelsen att uppdra till tekniska enheten att utreda möjligheten till att samlokalisera 16 lägenheterna i anslutning till Kaprifolgården (SON § 55 Dnr 2010.88 709).

Då detta uppdrag inte fullföljdes uppstod en betydande brist på särskilda boendeplatser. För att klara denna brist på särskilda boendeplatser fick Förvaltningsområde omsorg ett tillskott i budget för år 2014 för återigen ha 16 demensboendeplatser på Ågården. Denna lösning var temporär då fastigheten inte är optimal för ett särskilt boende.

På uppdrag av Kommunstyrelsen har en genomlysning av förvaltningsområdets kostnader genomförts av ett extern konsultföretaget. Orsaken till genomlysningen var det stora underskottet som förvaltningsområdet gjorde 2016. Resultatet av genomlysning var att förvaltningsområdets kostnader i förhållande till andra jämförbara kommuner är betydligt dyrare. Utifrån genomlysningen har förvaltningen tagit fram en handlingsplan för att minska kostnaderna i förhållande till andra kommuner. Handlingsplanen beslutades av Kommunstyrelsens 2017-06-21 dnr KS/2017:1077.

Ågården består av 16 lägenheter och vänder sig till personer med demenssjukdom. Boendet har 15,3 årsarbetare, verksamheten leds av en enhetschef och har även en omvårdnadsansvarig sjuksköterska. Detta resulterar till en årsbudget om 8 mkr per år. Då fastigheten inte uppfyller kraven på fullvärdiga bostäder och att verksamheten är för liten utifrån en effektiv bemanningsplanering bedömer förvaltningsområdet att Ågården bör stängas och att hyresgästerna flyttar till det nya äldreboendet, Gullvivan sommaren 2018.

Därutöver flyttas också personella resurser såsom baspersonal, enhetschef och sjuksköterska till det nya boendet. Detta innebär driftskostnader exklusive intern lokalhyra för Ågården till ett årligt budgetvärde av 8 mkr frigörs, varav 6 mkr frigörs till budget 2018. Förvaltningsområdet bedömer att detta är en nödvändig åtgärd för att klara personalförsörjningsbehovet för det nya äldreboendet och också för att Ågården inte uppfyller kraven på fullvärdiga bostäder.

Det pågår även en projektering för en utbyggnad av Ängsvikens äldreboende med 10 lägenheter och när dessa lägenheter är inflyttningsklara är bedömningen att behovet av äldreboenden bör vara tillgodosett de närmaste åren.

Utskottet för omsorg

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse 2017-08-28

Förslag till beslut
Utskottet för omsorgs förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att avveckla Ågårdens demensboende med 16 lägenheter

att samtliga personella resurser flyttas till det nya äldreboendet Gullvivan

att budgetramen för Förvaltningsområde omsorg minskas med 6 mkr för 2018 och 8 mkr för 2019 och framåt.
